

QUICKSCAN FLORA EN FAUNA

FIETSPAD N625

Provincie Noord-Brabant

15 MEI 2019

Contactpersoon

AUKJE BEERENS

Arcadis Nederland B.V.
Postbus 1018
5200 BA 's-
Hertogenbosch
Nederland

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Leeswijzer	5
2	PLANGEBIED EN INGREEP	6
2.1	Huidige situatie	6
2.2	Voorgenomen ingreep	8
2.3	Afbakening effecten	8
3	WET NATUURBESCHERMING	9
3.1	Natura 2000	9
3.1.1	Methode	9
3.1.2	Ligging	9
3.1.3	Effecten	10
3.1.4	Conclusie en vervolgstappen	10
3.2	Soortbescherming	10
3.2.1	Methode	10
3.2.2	Aanwezigheid beschermde soorten	10
3.2.3	Effectbeschrijving	14
3.2.4	Toetsing	15
3.2.4.1	Beschermingscategorieën relevante soorten	15
3.2.4.2	Overtreding verbodsbepalingen	15
3.2.5	Mitigerende maatregelen	16
3.2.6	Conclusie	17
4	NATUURNETWERK BRABANT	18
4.1	Methode	18
4.2	Ligging	18
4.3	Effecten	19
4.4	Conclusie	19
5	CONCLUSIE EN VERVOLGSTAPPEN	20

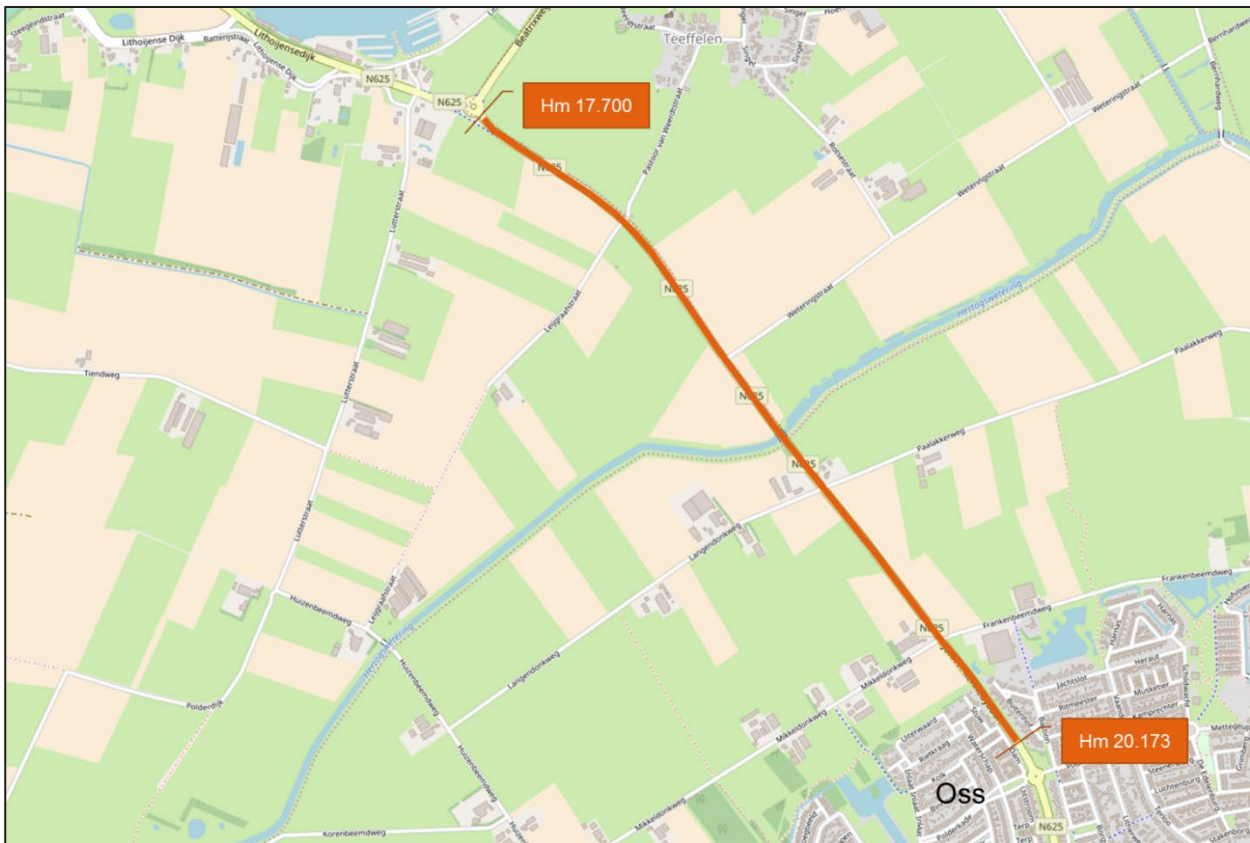
BIJLAGEN

BIJLAGE A WETTELIJK KADER WET NATUURBESCHERMING	21
Gebiedsbescherming	21
Soortbescherming	22
BIJLAGE B WETTELIJK KADER NNN	25
COLOFON	27

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

De Provincie Noord-Brabant heeft het voornemen om de fietspaden langs de N625 tussen Lithoijen en Oss te reconstrueren, zie Figuur 1. Op dit weggedeelte zijn de fietspaden te smal en voldoet het wegprofiel niet aan een duurzaam veilige inrichting. Hiertoe wordt een bestemmingsplan opgesteld.

Figuur 1: Situering N625.

Het is noodzakelijk om te onderzoeken of de voorgenoemde ingreep leidt tot negatieve effecten op beschermde soorten of kwalificerende waarden van Natura 2000-gebieden in het kader van de Wet natuurbescherming (hierna Wnb) of effecten op wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Brabant (NNB, voorheen EHS).¹ De Provincie Noord-Brabant heeft Arcadis gevraagd een quickscan op te stellen om eventuele negatieve effecten op beschermde soorten en gebieden en benodigde vervolgstappen in het kader van de Wnb in beeld te brengen.

1.2 Leeswijzer

In het volgende hoofdstuk is een beschrijving van het plangebied in de huidige situatie opgenomen, evenals een beschrijving van de voorgenoemde ingreep. Hoofdstuk 3 betreft de Wnb, hierin is een beschrijving van de ligging en effecten op Natura 2000-gebieden opgenomen, evenals een beschrijving van aanwezigheid van beschermde soorten met effectbeschrijving en toetsing. In hoofdstuk 4 is beschreven waar het NNB is gelegen en of sprake is van negatieve effecten.

Bijlage A beschrijft het wettelijk kader van de Wnb en in Bijlage B is het kader van het NNB beschreven.

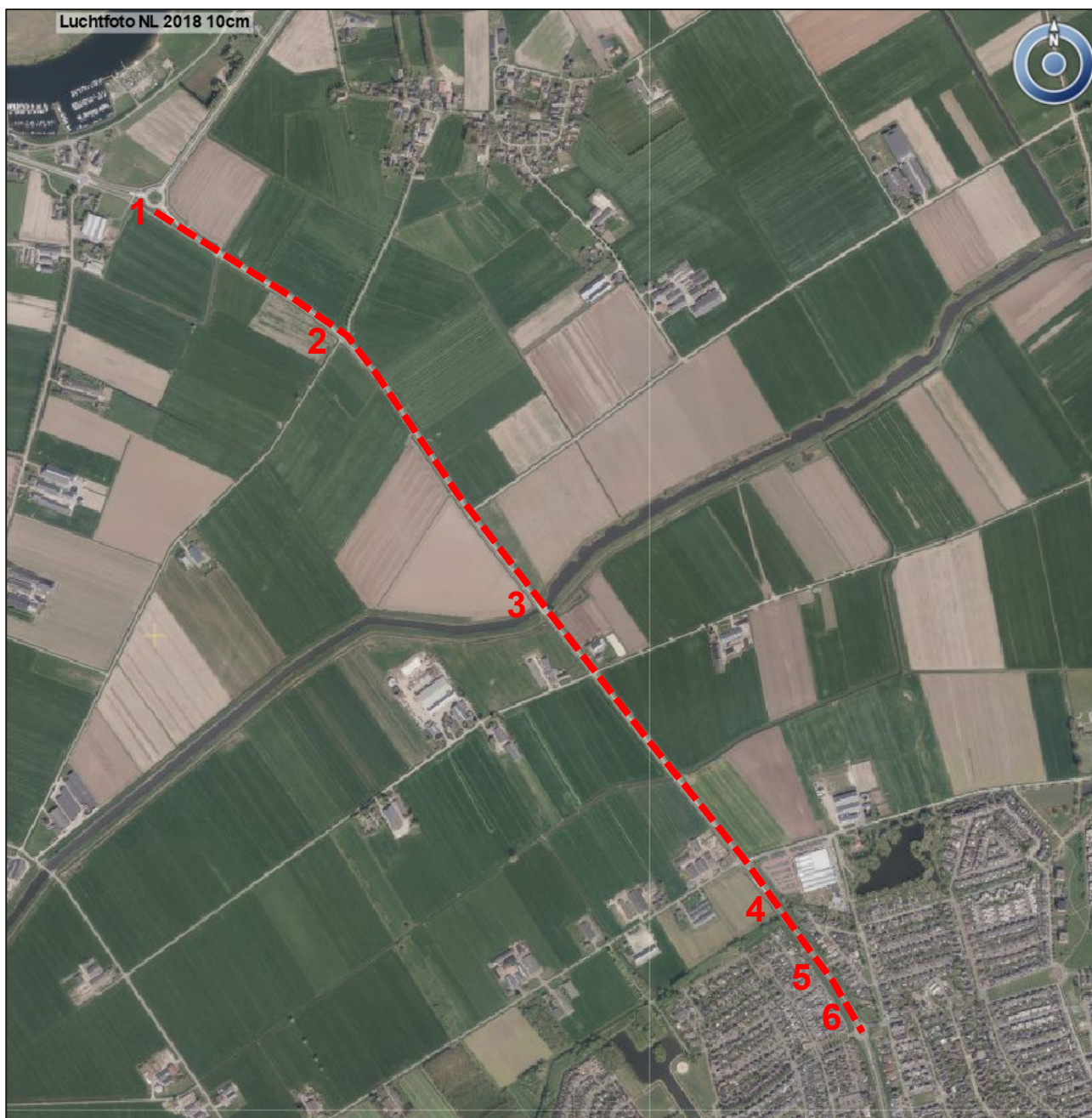
¹ Zie Bijlage A en Bijlage B voor een meer uitgebreide beschrijving van het wettelijk kader van deze soort- en gebiedsbescherming.

2 PLANGEBIED EN INGREEP

2.1 Huidige situatie

De N625 is de verbindingsweg tussen 's-Hertogenbosch en Oss via de kernen Maren-Kessel en Lith. Het plangebied bestaat uit het weggedeelte tussen de rotonde John F. Kennedybaan – Beatrixweg en de komgrens van Oss (op circa 100 m van de rotonde John F. Kennedybaan – Voorburcht) van km 17.700 – km 20.173, zie Figuur 2.

In de huidige situatie is aan weerszijden van de weg een smal fietspad aanwezig. Naast dit fietspad ligt aan weerszijden een watergang en daarachter ligt veelal landbouwgebied bestaande uit akkers en graslanden. In het zuidelijk deel is dit bebouwing. De N625 wordt op verscheidene plaatsen gekruist door wegen en watergangen, waaronder de Hertogswetering. In Figuur 3 is een foto-impressie van het plangebied opgenomen. De locaties waar de foto's zijn genomen zijn bij benadering weergegeven in Figuur 2.

Figuur 2: Luchtfoto met daarop met rode lijn bij benadering het tracé weergegeven (Bron: Cyclomedia). De nummers op de kaart komen bij benadering overeen met de locaties waar de foto's in Figuur 3 zijn genomen.

Figuur 3: Foto-impressie van het tracé en directe omgeving. Zie Figuur 2 voor de locaties waar de foto's zijn genomen (bij benadering).

2.2 Voorgenomen ingreep

Voornemen

De Provincie heeft het voornemen om het volgende te realiseren:

- Het bestaande fietspad aan de zuidwestzijde van de N625 verbreden tot een 2-richtingsfietspad. Het fietspad sluit aan op het huidige fietspad bij de rotonde Lithoijen en bij de rotonde in Oss;
- het verwijderen van het fietspad aan de noordoostzijde van de N625 en ter plekke een ecologische bijvriendelijke berm inrichten;
- Een 6 meter obstakelvrije berm tussen fietspad en rijbaan (daar waar mogelijk – maatwerk);
- De aanleg van een middengeleider bij de aansluiting op de N625 naar Teeffelen.

Werkzaamheden

De volgende werkzaamheden zijn voorzien:

- Verwijderen van het fietspad aan de noordoostzijde van de N625. De berm wordt hier ingezaaid;
- Verbreden van het fietspad aan de zuidwestzijde van de N625, ter plaatse van de huidige berm en watergang;
- Dempen van de huidige watergang parallel aan het fietspad aan de zuidwestzijde van de N625;
- Graven van een nieuwe watergang parallel aan het verbrede fietspad;
- Verleggen van verschillende duikers;
- Mogelijk aanpassen van het talud van de grondwal langs het fietspad aan de zuidwestzijde van de N625, in het zuidelijk deel van het plangebied.

Uitgangspunten

- Werkzaamheden worden overdag uitgevoerd.
- Een precieze planning is er nog niet: werkzaamheden kunnen in principe jaarrond plaatsvinden.
- Het mengsel voor het inzaaien van de berm bevat geen exoten.

2.3 Afbakening effecten

Hieronder worden de mogelijke effecten op beschermde soorten door de geplande werkzaamheden genoemd. Er is onderscheid gemaakt tussen tijdelijke en permanente effecten. Tijdelijke effecten vinden alleen plaats tijdens de werkzaamheden. Permanente effecten zijn de effecten die blijvend zijn na het uitvoeren van de werkzaamheden.

Tijdelijke effecten:

- Verstoring door geluid, licht en/of trilling;
- Vermesting en verzuring (bijvoorbeeld door stikstof uit de lucht)

Permanente effecten:

- Oppervlakteverlies van leefgebieden of groeiplaatsen;
- Doden of verwonden van dieren;
- Mechanische effecten door bijvoorbeeld het heen en weer rijden met materieel (planten).

3 WET NATUURBESCHERMING

Onder de Wet natuurbescherming valt de bescherming van Natura 2000-gebieden (hoofdstuk 2 Wnb) en beschermde soorten (hoofdstuk 3 Wnb). In dit hoofdstuk wordt eerst ingegaan op de Natura 2000-gebieden in paragraaf 3.1 en vervolgens op de soortbescherming in paragraaf 3.2. Het wettelijk kader is opgenomen in Bijlage A.

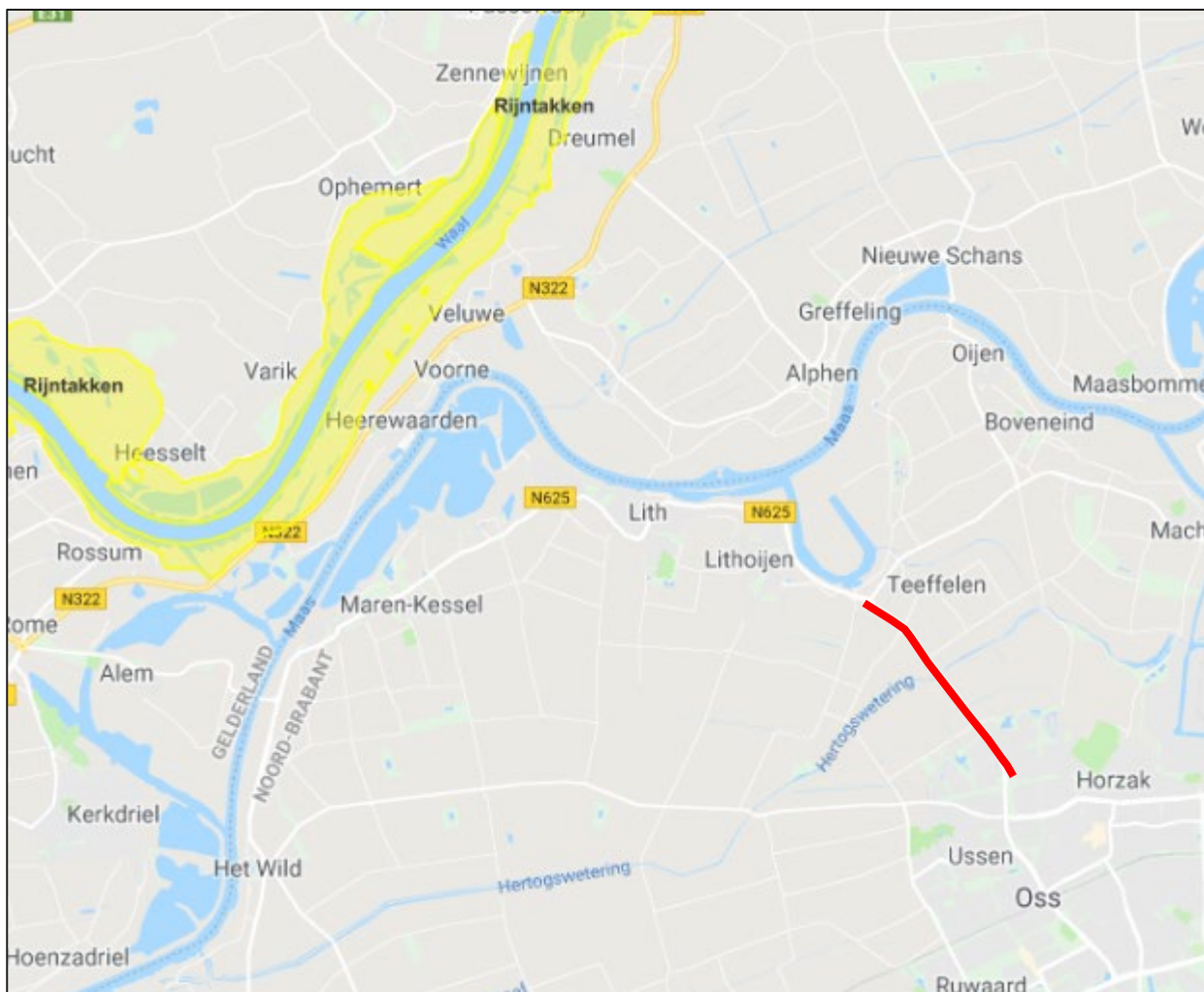
3.1 Natura 2000

3.1.1 Methode

Op basis van de ligging van het plangebied ten opzichte van Natura 2000-gebieden en daarnaast de aard van de ingreep, is aan de hand van een bureaustudie bepaald of mogelijk sprake is van negatieve effecten als gevolg van het voornemen.

3.1.2 Ligging

Het plangebied ligt niet binnen een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is de Rijntakken, op ruim 7 km richting het noordwesten, zie Figuur 4.

Figuur 4: Ligging van het plangebied (bij benadering rode lijn) ten opzichte van Natura 2000-gebieden (gele arcering) (kaartmachine van het Ministerie van LNV).

3.1.3 Effecten

Omdat het plangebied niet binnen een Natura 2000-gebied ligt, zijn direct negatieve effecten, bijvoorbeeld door aantasting, op voorhand uitgesloten. Gezien de ruime afstand tot Natura 2000-gebied, zijn effecten als gevolg van verstoring door bijvoorbeeld geluid, eveneens op voorhand uitgesloten. Wel is mogelijk sprake van externe effecten, namelijk als gevolg stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden van habitatsoorten door de aanlegwerkzaamheden.

De inzet van verbrandingsmotoren en -installaties veroorzaken emissies (uitstoot) van stikstofverbindingen in de vorm van NO_x. De stikstofverbindingen slaan via de atmosfeer neer op land en water (stikstofdepositie). Stikstof is een voedingstof voor planten. Dit kan gevolgen hebben voor de samenstelling en daarmee kwaliteit van vegetaties en indirect dus ook habitattypen die daarvoor gevoelig zijn. Ook soorten die afhankelijk zijn van een bepaald habitatype kunnen nadelig beïnvloed worden, bijvoorbeeld door verandering van de samenstelling en structuur van de vegetatie of een verandering van voedselaanbod. Veel natuurlijke ecosystemen zijn stikstof-gelimiteerd. Door verzuring en vermesting kan de vegetatiesamenstelling veranderen en kunnen kenmerkende soorten uiteindelijk verdwijnen.

Tijdens de aanlegfase worden diverse machines ingezet voor onder andere het dempen van de watergang en het verleggen van het fietspad. Het effect zou tijdelijk zijn en gezien de afstand tot Natura 2000-gebied en de omvang van de werkzaamheden is de verwachting dat het effect beperkt is. Een negatief effect door stikstofdepositie kan desondanks in de aanlegfase niet op voorhand worden uitgesloten.

De verkeersintensiteit op de N625 verandert na de voorgenomen ingreep niet. Een negatief effect door stikstofdepositie in de gebruiksfase is daarom op voorhand uitgesloten.

3.1.4 Conclusie en vervolgstappen

Om te beoordelen of er sprake is van stikstofdepositie in Natura 2000-gebied en daarmee mogelijke effecten op de instandhoudingsdoelen, moet een AERIUS-berekening worden uitgevoerd voor de aanlegfase. Op basis van het resultaat van deze berekening, kan worden bepaald of mogelijk een melding of vergunningsaanvraag moet worden gedaan.

3.2 Soortbescherming

3.2.1 Methode

Er is een bureauonderzoek en een veldbezoek uitgevoerd. Voor het bureauonderzoek is gebruik gemaakt van vrij beschikbare informatie, zoals verspreidingsgegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) van de afgelopen vijf jaar (maart 2014 - maart 2019). Daarnaast is gebruik gemaakt van de volgende bronnen:

- www.verspreidingsatlas.nl
- www.ravon.nl

Het veldbezoek is uitgevoerd op 26 maart 2019 door Aukje Beerens, ecooloog van Arcadis. De omstandigheden tijdens het veldbezoek waren circa 9°C en bewolkt. Het onderzoek bestond uit het uitvoeren van een habitatgeschiktheidsbeoordeling. Dit is een veldonderzoek waarbij op basis van de uitkomsten van het bureauonderzoek en de fysieke kenmerken van het plangebied een indicatie wordt gegeven van het mogelijk voorkomen van beschermde plant- en diersoorten. Tijdens het veldbezoek is globaal geïnventariseerd of en welke soorten (mogelijk) in en om het gebied aanwezig zijn. Hierbij is aandacht besteed aan alle relevante soortgroepen en beoordeeld of mogelijke standplaatsen, verblijfplaatsen, voortplantingsplaatsen of leefgebieden binnen of in de directe omgeving van het ingreepgebied (kunnen) worden aangetast bij ontwikkelingen.

3.2.2 Aanwezigheid beschermde soorten

In Tabel 1 is per soortgroep weergegeven of en zo ja, welke beschermde soorten mogelijk voorkomen binnen het plangebied, op basis van zowel het bureauonderzoek als veldbezoek.

Tabel 1: Voorkomen en functie leefgebied van beschermde soorten binnen het projectgebied per relevante soortgroep.

Soortgroep	Aanwezigheid beschermde soorten / geschiktheid habitat	Conclusie
Flora	<i>Bureauonderzoek</i> In de omgeving van het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van beschermde planten (NDFF). Het plangebied ligt binnen of nabij het verspreidingsgebied van drijvende waterweegbree, glad biggenkruid, grote leeuwenklauw, korensla, spits havikskruid. De waarnemingen van glad biggenkruid in de omgeving zijn van voor 2010 en de overige waarnemingen zijn van voor 1990 (Verspreidingsatlas). <i>Veldbezoek</i> Binnen het plangebied zijn geen geschikte groeiplaatsen voor beschermde soorten aanwezig, zoals hierboven genoemd. De watergangen zijn niet geschikt voor drijvende waterweegbree, die voorkomt in water met een zandige bodem met dikwijls wisselende waterstanden, zelden op droogvallende plaatsen. Het is een plant van helder, voedselarm tot matig voedselrijk water. De watergang parallel aan het fietspad valt periodiek droog en vormt geen geschikte groeiplaats voor deze soort. Ter plaatse van de kruisende watergangen ontbreken geschikte groeiplaatsen eveneens. Voor de overige beschermde planten ontbreken geschikte groeiplaatsen eveneens. Glad biggenkruid komt voor op arme zandgronden, grote leeuwenklauw op graanakkers en open plekken op oevers, korensla op akkers en spits havikskruid op matig voedselrijke bodem in het dal van beekjes. Geschikt habitat voor deze soorten is niet aanwezig binnen het plangebied. Bovendien zijn deze soorten de afgelopen 10 tot 20 jaar niet in de omgeving van het plangebied waargenomen. Aanwezigheid is daarom uitgesloten.	Beschermde planten zijn binnen het plangebied uitgesloten.
Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest	<i>Bureauonderzoek</i> Binnen en in de omgeving van het plangebied zijn verschillende broedvogels zonder jaarrond beschermd nest waargenomen, waaronder: blauwborst, ekster, grasmus, houtduif, kievit, merel, knobbelzwaan, roodborst, vink (NDFF). <i>Veldbezoek</i> Tijdens het veldbezoek zijn de volgende broedvogels waargenomen: knobbelzwaan, zwarte kraai, wilde eend, ekster, meekoet en kievit. Ter plaatse van de bomen en het struweel op het talud in het zuidelijk deel van het plangebied, zijn geschikte broedlocaties voor algemene broedvogels van bos en struweel aanwezig. Bijvoorbeeld voor de waargenomen ekster, merel en houtduif. In de kruisende watergangen en oevers zijn geschikte nestlocaties voor watervogels, waaronder meekoet en knobbelzwaan aanwezig. De watergang parallel aan het fietspad is beperkt geschikt, omdat deze periodiek droogvalt. De graslanden en akkers in de omgeving van de N625 vormen geschikte broedlocaties voor weidevogels, waaronder kievit.	Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest zijn binnen het plangebied niet uit te sluiten.
Broedvogels met jaarrond beschermd nest	<i>Bureauonderzoek</i> In de omgeving van het plangebied is de buizerd waargenomen (NDFF), deze heeft een jaarrond beschermd nestplaats. <i>Veldbezoek</i> Er zijn geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen binnen het plangebied. Er zijn ook geen geschikte broedlocaties voor broedvogels met een jaarrond beschermd nest aanwezig binnen het plangebied, vanwege het ontbreken van geschikte bebouwing (voor bijvoorbeeld huismus en gierzwaluw) of voldoende grote bomen (voor soorten als buizerd of sperwer). De omgeving van het plangebied vormt wel geschikt foerageergebied voor roofvogels als buizerd.	Broedvogels met jaarrond beschermd nest kunnen de omgeving van het plangebied gebruiken om te foerageren.

Soortgroep	Aanwezigheid beschermde soorten / geschiktheid habitat	Conclusie
Grondgebonden zoogdieren	<i>Bureauonderzoek</i> Er zijn verschillende waarnemingen bekend van grondgebonden zoogdieren in de omgeving van het plangebied, namelijk: bever, bosmuis, eekhoorn, haas, huisspitsmuis, konijn, veldmuis en vos (NDFF). <i>Veldbezoek</i> Tijdens het veldbezoek zijn geen waarnemingen gedaan van (sporen van) grondgebonden zoogdieren. Voor de algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren als bosmuis, huisspitsmuis, veldmuis, haas, konijn en vos, vormen de akkers in de omgeving van het plangebied geschikt foerageergebied. Verblijfplaatsen van de verschillende muizensoorten komen mogelijk in de bermen en oevers van het plangebied voor. Haas komt eveneens voor in open grasland. Voor konijn en vos ontbreken geschikte verblijfslocaties. Voor marterachtigen als wezel en hermelijn ontbreken geschikte verblijfplaatsen vanwege het ontbreken van voldoende dekking zoals bosschages, houtstapels of heggen. Deze dieren foerageren mogelijk wel binnen het plangebied. Er zijn geen geschikte bomen aanwezig die leefgebied vormen voor eekhoorn, de aanwezigheid van deze soort is uitgesloten. Voor de bever ontbreekt geschikt leefgebied binnen of in de directe omgeving van het plangebied eveneens, vanwege het ontbreken van bossen langs de watergangen. Waarnemingen van deze soort zijn gedaan ter hoogte van de Oude Maas en de Maas, ten noorden van het plangebied. Deze maken deel uit van het leefgebied van de bever.	Alleen algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren kunnen voorkomen binnen het plangebied. Marterachtigen als wezel en hermelijn foerageren mogelijk in het plangebied.
Vleermuizen	<i>Bureauonderzoek</i> In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van gewone dwergvleermuis (NDFF). <i>Veldbezoek</i> Er zijn geen geschikte verblijfslocaties voor vleermuizen aanwezig binnen het plangebied vanwege het ontbreken van geschikte bebouwing of bomen met holten. Omdat lijnvormige elementen (zoals een aaneengesloten bomenrij) binnen het landschap ontbreken, zijn ook geen geschikte vliegroutes aanwezig. Hierdoor vormt het plangebied ook beperkt geschikt foerageergebied. Mogelijk vormt de Hertogswetering marginaal foerageergebied voor vleermuizen die boven het water foerageren, zoals de meervleermuis of watervleermuis. Vleermuizen kunnen daarom incidenteel voorkomen binnen het plangebied.	Verschillende soorten vleermuizen kunnen incidenteel voorkomen binnen het plangebied.
Reptielen	<i>Bureauonderzoek</i> Er zijn in de omgeving van het plangebied geen waarnemingen bekend van beschermde reptielen (NDFF). Het plangebied ligt ook niet binnen het verspreidingsgebied van reptielen (RAVON). <i>Veldbezoek</i> Binnen het plangebied ontbreekt geschikt leefgebied voor reptielen vanwege het ontbreken van heidevegetatie, bos of ruig grasland (wat leefgebied vormt voor verschillende hagedissen) en open water op zandgronden (leefgebied voor de ringslang).	Beschermde reptielen zijn binnen het plangebied uitgesloten.
Amfibieën	<i>Bureauonderzoek</i> In de omgeving van het plangebied zijn bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander en poelkikker waargenomen (NDFF). Het plangebied ligt binnen het verspreidingsgebied van deze soorten, en ook binnen dat van de heikikker (RAVON). De heikikker is voor het laatst vóór 2015 waargenomen in de omgeving. <i>Veldbezoek</i> Tijdens het veldbezoek zijn geen waarnemingen gedaan van amfibieën. Binnen het plangebied zijn echter verschillende watergangen aanwezig, zowel parallel aan het plangebied als kruisend. Deze watergangen vormen	Algemeen voorkomende amfibieën komen mogelijk binnen het plangebied voor en poelkikker mogelijk incidenteel.

Soortgroep	Aanwezigheid beschermde soorten / geschiktheid habitat	Conclusie
	geschikt voortplantingswater en leefgebied voor de algemeen voorkomende bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander. Poelkikker komt voor in voedselarm en schoon water van een goede kwaliteit, en heeft een voorkeur voor stilstaande wateren in bos- en heidegebieden op de hogere zandgronden (RAVON). De watergangen binnen en in de omgeving van het plangebied zijn vanwege de landbouwfunctie niet geschikt als leefgebied voor deze soort. Daarnaast valt de watergang parallel aan het fietspad periodiek droog. In de kruisende watergangen ontbreekt geschikt leefgebied eveneens. Geschikt voortplantingswater is niet aanwezig. In de omgeving is de soort echter wel waargenomen, namelijk ter plaatse van een watergang op circa 300 m afstand van het plangebied (NDFF). De soort komt dan ook niet structureel voor binnen het plangebied, maar omdat geschikt leefgebied in de omgeving wel aanwezig is, kan de incidentele aanwezigheid van de poelkikker niet worden uitgesloten. De heikikker heeft een voorkeur voor de landschapstypen heide, hoogveen, laagveen en halfnatuurlijk grasland. De soort wordt nauwelijks aangetroffen in intensief agrarisch landschap rond infrastructuur en bebouwing (RAVON). Dergelijk habitat ontbreekt binnen het plangebied of de directe omgeving. De aanwezigheid van de heikikker is dan ook uitgesloten.	
Vissen	<i>Bureauonderzoek</i> In de omgeving van het plangebied is de grote modderkruiper waargenomen (NDFF). Het voorkomen van deze soort binnen de Hertogswetering is bekend (ATKB, 2017²). Het plangebied ligt niet binnen het verspreidingsgebied van overige beschermde vissen (RAVON).	De aanwezigheid van de grote modderkruiper binnen het plangebied is niet uitgesloten.
	<i>Veldbezoek</i> De grote modderkruiper komt voor in ondiepe wateren met een dikke modderlaag en een uitbundige waterplantengroei. Vaak is er sprake van een kwelsituatie (RAVON). Omdat het voorkomen van deze soort binnen de Hertogswetering bekend is, kan worden verwacht dat de soort ook in de omgeving in sloten voorkomt. En daarmee ook binnen de watergangen in het plangebied en de watergangen die het plangebied kruisen.	
Overige soorten	<i>Bureauonderzoek</i> Er zijn in de omgeving van het plangebied geen waarnemingen bekend van beschermde overige soorten (NDFF)	Beschermde overige soorten zijn binnen het plangebied uitgesloten.
	<i>Veldbezoek</i> Door het gebrek aan kruidenrijke vegetatie en een omgeving bestaande uit akkerland worden beschermde ongewervelden binnen het plangebied niet verwacht. Mogelijk komen incidenteel algemeen voorkomende ongewervelden binnen het plangebied voor.	

² ATKB, 2017. KRW visstandonderzoek Waterschap Aa en Maas 2017. Rapportnummer 20170662/rap01.

3.2.3 Effectbeschrijving

In de onderstaande tabel is per soortgroep voor de (mogelijk) aanwezige soorten, op basis van de conclusie in de vorige paragraaf, een beschrijving gegeven van mogelijke effecten als gevolg van het voornemen zoals beschreven in paragraaf 2.2.

Tabel 2: Effecten per soortgroep als gevolg van werkzaamheden.

Soortgroep	Mogelijke effecten	Toetsing vereist?
Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest	Bij het uitvoeren van werkzaamheden in het broedseizoen worden mogelijk broedende vogels verstoord. Bij het kappen van bomen, verwijderen van struweel, dempen van de watergang en het verleggen van de duikers in het broedseizoen worden mogelijk nestplaatsen, eieren of legsel van broedvogels zonder jaarrond beschermd nest vernield of beschadigd.	Ja
Broedvogels met jaarrond beschermd nest	De werkzaamheden leiden niet tot aantasting van foerageergebied van broedvogels met een jaarrond beschermd nest. Tijdens de werkzaamheden kan het plangebied en directe omgeving verstoord worden en deze worden dan tijdens het foerageren gemeden. Aangezien er in de omgeving meer dan voldoende alternatief foerageergebied aanwezig is, is van verstoring geen sprake.	Nee
Grondgebonden zoogdieren: algemeen voorkomende soorten	De werkzaamheden leiden mogelijk tot verwonden en doden van algemeen voorkomende soorten en aantasten van verblijfplaatsen bij alle werkzaamheden. Voor deze soorten geldt echter binnen de provincie Noord-Brabant een vrijstelling (zie Bijlage A).	Nee
Marterachtigen: wezel en hermelijn	Deze dieren verblijven niet binnen het plangebied. Mogelijk komen incidenteel foeragerende dieren voor. Tijdens de werkzaamheden kan het plangebied en directe omgeving verstoord worden en deze worden dan tijdens het foerageren gemeden. Aangezien er in de omgeving meer dan voldoende alternatief foerageergebied aanwezig is, is van verstoring geen sprake.	Nee
Vleermuizen	Het plangebied vormt marginaal foerageergebied voor vleermuizen. Boven de Hertogwetering kunnen vleermuizen ook tijdens en na de werkzaamheden blijven foerageren, er is geen sprake van aantasting van foerageergebied. Omdat werkzaamheden overdag worden uitgevoerd, is eveneens geen sprake van verstoring.	Nee
Amfibieën: algemeen voorkomende soorten	De werkzaamheden leiden mogelijk tot verwonden en doden van algemeen voorkomende soorten en aantasten van leefgebied bij het dempen van de watergang. Voor deze soorten geldt echter binnen de provincie Noord-Brabant een vrijstelling (zie Bijlage A).	Nee
Amfibieën: poelkikker	De werkzaamheden leiden mogelijk tot verwonden en doden van incidenteel aanwezige individuen bij werkzaamheden aan de watergang en het verleggen van de duikers. Het gaat alleen om incidenteel aanwezige dieren. Er is geen sprake van aantasting van leefgebied. Het gaat om marginale leefgebieden.	Ja
Vissen: grote modderkruiper	De werkzaamheden leiden mogelijk tot verwonden en doden van grote modderkruiper bij het dempen van de watergang en het verleggen van de duikers. Daarnaast verdwijnt tijdelijk een deel van het leefgebied. Het gaat om een beperkt oppervlak aan watergangen, binnen de omgeving, waar vele watergangen aanwezig zijn. De watergang wordt in de nieuwe situatie daarnaast weer teruggebracht. Er is dan ook geen sprake van permanent verlies van leefgebied.	Ja

3.2.4 Toetsing

3.2.4.1 Beschermingscategorieën relevante soorten

In onderstaande tabel is per soortgroep opgenomen tot welke beschermingscategorie deze behoort:

Tabel 3: Beschermingscategorie van de relevante soorten.

Beschermingscategorie	Soort/ soortgroep
Vogelrichtlijnsoorten	Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest
Habitatrichtlijnsoorten	Poelkikker
Andere soorten zonder vrijstelling	Grote modderkruiper
Andere soorten met vrijstelling	Algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren en amfibieën

Er geldt binnen de provincie Noord-Brabant een vrijstelling voor de binnen het plangebied algemeen voorkomende soorten zoogdieren en amfibieën waar effecten op voorzien zijn, zie Bijlage A. Deze zijn hieronder daarom niet meegenomen. Voor deze soorten geldt de zorgplicht, zie verder in paragraaf 3.2.5.

3.2.4.2 Overtreding verbodsbepalingen

In de onderstaande tabellen is per soort(groep) op basis van de effectbeschrijving in de vorige paragraaf aangegeven welke verbodsbepalingen van de Wnb kunnen worden overtreden als gevolg van de werkzaamheden. Daarbij is geen rekening gehouden met mogelijke mitigerende maatregelen. Op basis van de uitkomst van deze toetsing is bepaald of en zo ja, welke mitigerende maatregelen nodig zijn. Deze zijn beschreven in de volgende paragraaf.

In Tabel 4 zijn de broedvogels zonder jaarrond beschermd nest opgenomen. Deze zijn in het kader van de Vogelrichtlijn beschermd. Gelet op de werkzaamheden is artikel 3.1, lid 3 van de Wnb niet van toepassing. Artikel 3.1, lid 4 is zijn ook niet van toepassing. Binnen en in de omgeving van het plangebied komen enkel algemeen voorkomende broedvogels voor. Verstoring van deze vogels heeft geen wezenlijke invloed op de staat van instandhouding van deze soorten (artikel 3.1, lid 5).

Tabel 4: Mogelijke overtreding van de verbodsbepalingen van artikel 3.1 ten aanzien van soorten van de Vogelrichtlijn.

Soort	Lid 1	Lid 2	Lid 3	Lid 4	Als gevolg van
Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest	X	X			Kappen van bomen, verwijderen van struweel, dempen van de watergang en het verleggen van de duikers
Het is verboden om: Lid 1: te doden of te vangen; Lid 2: opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen; Lid 3: eieren te rapen en deze onder zich te hebben; Lid 4: opzettelijk te verstoren; verstoring toegestaan indien niet van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding. Lid 5: Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.					

In Tabel 5 is de poelkikker opgenomen.

Tabel 5: Mogelijke overtreding van de verbodsbepalingen van artikel 3.5 ten aanzien van soorten van de Habitatrichtlijn.

Soort	Lid 1 5	Lid 2	Lid 3	Lid 4	Als gevolg van
Poelkikker	X	X			Werkzaamheden aan watergangen en duikers
Het is verboden om: Lid 1: opzettelijk te doden of te vangen; Lid 2: opzettelijk te verstoren; Lid 3: eieren van dieren opzettelijk te vernielen of te rapen; Lid 4: voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen; Lid 5: opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.					

In Tabel 6 is de grote modderkruiper opgenomen.

Tabel 6: Mogelijke overtreding van de verbodsbepalingen van artikel 3.10 lid 1 ten aanzien van andere soorten.

Soort	a	b	c	Als gevolg van
Grote modderkruiper	X			Werkzaamheden aan watergangen en duikers
Het is verboden om: a: opzettelijk te doden of te vangen; b: vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of te vernielen c: opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen				

3.2.5 Mitigerende maatregelen

Op basis van de quickscan is de aanwezigheid van een aantal beschermde soorten niet uit te sluiten. Omdat bij uitvoering van de werkzaamheden sprake kan zijn van overtreding van verbodsbepalingen van de Wnb, moeten maatregelen genomen worden. In deze paragraaf zijn de mitigerende maatregelen en zorgplichtmaatregelen opgenomen. Er moet een ecologisch werkprotocol worden opgesteld op waarin de mitigerende maatregelen worden uitgewerkt en deze geborgd worden tijdens uitvoering.

Poelkikker

- Voer de werkzaamheden in het natte profiel niet uit als er ijs op het water ligt en ook niet bij warme dagen. Houd aan dat de luchttemperatuur boven het vriespunt moet liggen en er geen ijs aanwezig is. De watertemperatuur moet beneden de 25 °C liggen.
- Zet de duikers die verlegd moeten worden af en pomp de te dempen watergang vervolgens leeg, voorafgaand aan de start van de werkzaamheden. Voer deze maatregel uit buiten de kwetsbare periode van de poelkikker, namelijk buiten de periode van half maart – half september.

Grote modderkruiper en niet-beschermde vissen (zorgplicht)

- Voer de werkzaamheden in het natte profiel niet uit als er ijs op het water ligt en ook niet bij warme dagen. Houd aan dat de luchttemperatuur boven het vriespunt moet liggen en er geen ijs aanwezig is. De watertemperatuur moet beneden de 25 °C liggen.
- Vang aanwezige vissen in de te dempen watergang en ter plaatse van de te verplaatsen duikers weg voorafgaand aan de werkzaamheden en tijdens het leegpompen, zie de maatregel bij poelkikker. Verplaats de vissen direct naar een andere watergang in het leefgebied. Doe dit bij voorkeur in de periode september – december.

Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest

Voor algemeen voorkomende broedvogels waarvan het nest gedurende broedperiode beschermd is dienen mitigerende maatregelen getroffen te worden: voer werkzaamheden buiten het broedseizoen uit. Het broedseizoen loopt ongeveer van 15 maart tot 15 juli, maar kan afhankelijk van het weer en andere factoren verschuiven. Indien het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen te werken, dienen geschikte broedlocaties voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt te worden gemaakt en gehouden te worden totdat de werkzaamheden zijn afgerond.

Algemene maatregelen (zorgplicht)

De Wnb kent een algemene zorgplicht (Artikel 1.11 Wnb). Dit betekent dat zorgvuldig met aanwezige beschermde en niet-beschermde soorten planten en dieren moet worden omgegaan. Hiervoor moeten de volgende maatregelen worden genomen:

- Maai en/of snoei voorafgaand aan de werkzaamheden de nog aanwezige vegetatie in het werkgebied kort en houd deze kort totdat de werkzaamheden zijn afgerond. Hierdoor wordt het voor grondgebonden zoogdieren minder aantrekkelijk om te verblijven in deze zone tijdens de werkzaamheden. Houd hierbij wel rekening met het broedseizoen.
- Voer de werkzaamheden rustig uit en dusdanig dat dieren niet ingesloten raken. Op deze manier zijn dieren in de gelegenheid om te vluchten naar andere leefgebieden.

3.2.6 Conclusie

Binnen het plangebied komen beschermde soorten voor. Het gaat om algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren en amfibieën, broedvogels zonder jaarrond beschermd nest, incidenteel poelkikker en grote modderkruiper.

Als gevolg van de werkzaamheden zijn mogelijke negatieve effecten op beschermde soorten niet uitgesloten en worden mogelijk verbodsbepalingen van de Wnb overtreden.

Met inachtneming van de maatregelen zoals beschreven in de vorige paragraaf, wordt het overtreden van verbodsbepalingen in het kader van de Wnb voorkomen. Het is dan niet nodig soortgericht onderzoek uit te voeren en een ontheffing aan te vragen. Het plan is met het nemen van maatregelen vergunbaar.

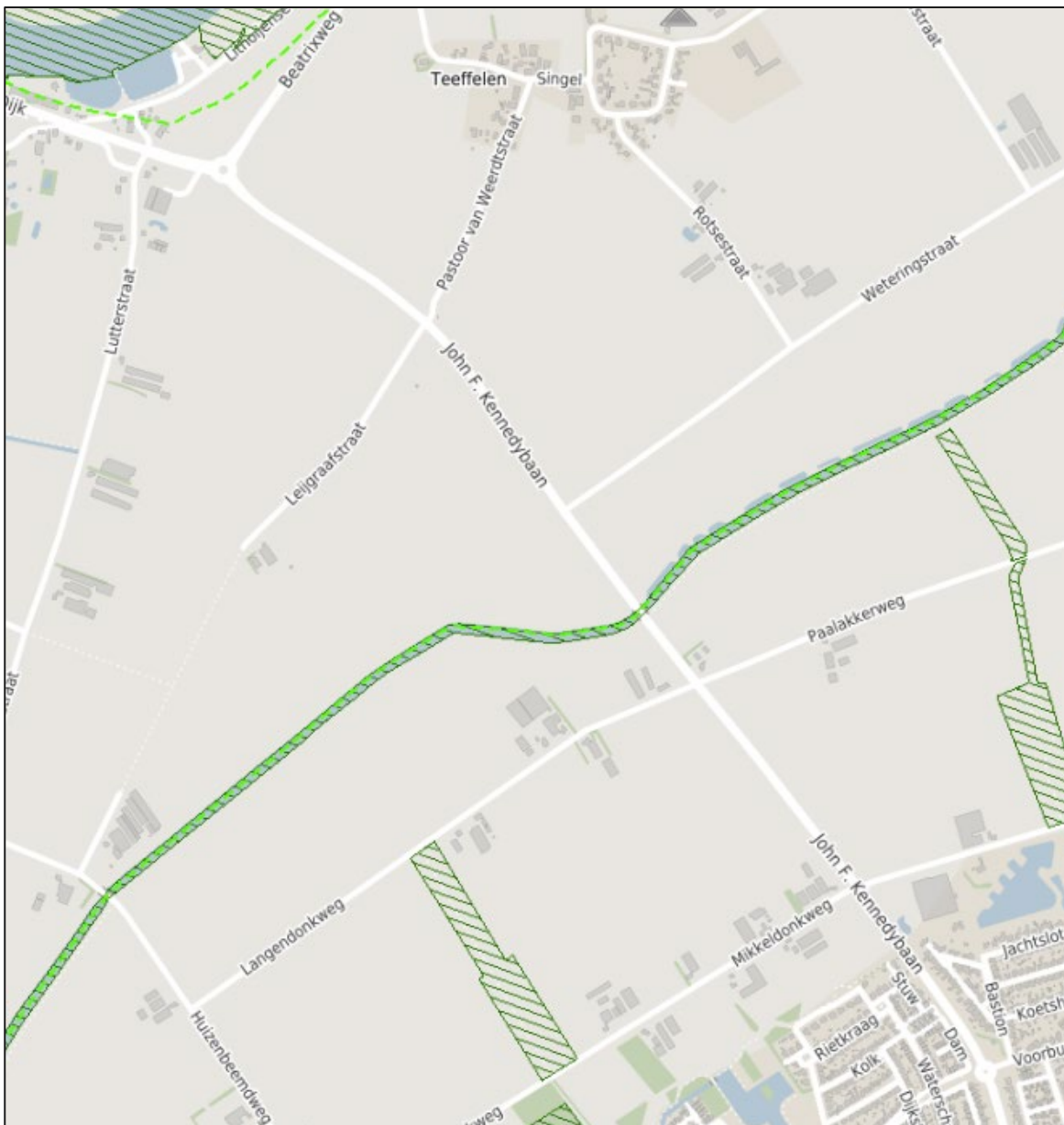
4 NATUURNETWERK BRABANT

4.1 Methode

Op basis van de ligging van het plangebied ten opzichte van het Natuurnetwerk Brabant (hierna NNB) en daarnaast de aard van de ingreep, is door bureaustudie en het veldbezoek bepaald of mogelijk sprake is van significant negatieve effecten als gevolg van het voornemen.

4.2 Ligging

Op de kaart in Figuur 5 is de begrenzing van het NNB met ecologische verbindingszone (EVZ) ter hoogte van de N625 weergegeven.

Figuur 5: Begrenzing van het NNB (donkergroene arcering) en EVZ (lichtgroene stippellijn) in de omgeving van het plangebied (kaart Natuurbeheerplan Noord-Brabant 2019).

4.3 Effecten

Als gevolg van het voornemen is geen sprake van ruimtebeslag op het NNB of de EVZ. Er is ook geen sprake van externe effecten. Het gebruik van de weg met fietspad verandert niet door de aanpassing en ook zal de functie van de Hertogswetering als EVZ niet worden aangetast. Negatieve effecten op het NNB en de EVZ zijn dan ook uitgesloten.

4.4 Conclusie

Er is geen sprake van negatieve effecten op het NNB en de EVZ als gevolg van de voorgenomen ingreep. Vervolgstappen zijn niet aan de orde.

5 CONCLUSIE EN VERVOLGSTAPPEN

Natura 2000

Direct negatieve effecten zijn uitgesloten. Een effect als gevolg van stikstofdepositie zou tijdelijk zijn en gezien de afstand tot Natura 2000-gebied en de omvang van de werkzaamheden is de verwachting dat het effect beperkt is. Een negatief effect door stikstofdepositie kan desondanks in de aanlegfase niet op voorhand worden uitgesloten. Er moet een AERIUS-berekening worden uitgevoerd. Op basis van het resultaat van deze berekening, kan worden bepaald of mogelijk een melding of vergunningsaanvraag moet worden gedaan.

Beschermde soorten

Binnen het plangebied komen beschermde soorten voor. Het gaat om algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren en amfibieën, broedvogels zonder jaarrond beschermd nest, incidenteel poelkikker en grote modderkruiper.

Als gevolg van de werkzaamheden zijn mogelijke negatieve effecten op beschermde soorten niet uitgesloten en worden mogelijk verbodsbepalingen van de Wnb overtreden.

Met inachtneming van de maatregelen zoals beschreven in paragraaf 3.2.5., wordt het overtreden van verbodsbepalingen in het kader van de Wnb voorkomen. Het is dan niet nodig soortgericht onderzoek uit te voeren en een ontheffing aan te vragen. Het plan is met het nemen van de maatregelen vergunbaar.

NNB

Er is geen sprake van negatieve effecten op het NNB en de EVZ als gevolg van de voorgenomen ingreep. Vervolgstappen zijn niet aan de orde.

BIJLAGE A WETTELIJK KADER WET NATUURBESCHERMING

Gebiedsbescherming

Algemeen

Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. Onder Natura 2000-gebieden vallen de gebieden die op grond van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn aangewezen/ aangemeld. De Europese Unie heeft deze twee richtlijnen vastgesteld die moeten zorg dragen voor de bescherming van de belangrijkste Europese natuurwaarden: de Vogelrichtlijn uit 1979 en de Habitatrichtlijn uit 1992. Hoewel het om twee afzonderlijke richtlijnen gaat, worden ze vanwege hun overeenkomsten vaak in één adem genoemd. Men spreekt dan over de 'Vogel- en Habitatrichtlijn'. De Europese Unie heeft alle Vogel- en Habitatrichtlijngebieden ondergebracht in een samenhangend netwerk 'Natura 2000'.

Bij de bescherming van Natura 2000-gebieden staan de habitattypen, habitatrichtlijnsoorten en kwalificerende vogelsoorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen gelden centraal.

De wet biedt verschillende instrumenten om deze instandhoudingsdoelstellingen te realiseren:

- Het treffen van instandhoudingsmaatregelen.
- Het treffen van passende maatregelen om te voorkomen dat de kwaliteit van habitats verslechterd of soorten verstoord worden.
- Beoordelingsplicht voor plannen, projecten en andere handelingen die kunnen leiden tot (significante) verslechtering of significante verstoring van Natura 2000-gebieden. Voor projecten en andere handelingen geldt daartoe een vergunningplicht.

Het is verboden zonder vergunning een project uit te voeren dat -gelet op de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied- de kwaliteit van de natuurlijke habitats of habitats van soorten in dat gebied kan verslechteren of een significant verstrend effect kan hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen (art 2.7 lid 2). Wanneer het een project betreft dat niet direct verband houdt met, of nodig is voor het beheer van een gebied, en dat afzonderlijk of in cumulatie significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, wordt de vergunning niet verleend nadat uit een passende beoordeling is gebleken dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast (art 2.7 lid 3 onder a en art 2.8 lid 1). Een uitzondering is een project dat een herhaling of voortzetting is van een ander project, of deel uitmaakt van een ander plan, waarvoor al een passende beoordeling is gemaakt en een nieuwe passende beoordeling geen nieuwe gegevens op inzichten op kan leveren (art 2.8 lid 2).

De vergunning voor een project wordt alleen verleend wanneer zeker is dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet zullen worden aangetast en de instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar worden gebracht, dit geldt ook voor externe werking³. Hiervan mag alleen worden afgeweken wanneer alternatieve oplossingen voor het project ontbreken en wanneer sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang. Bovendien moet voorafgaande aan het toestaan van een afwijking zeker zijn dat alle schade gecompenseerd wordt (de ADC-toets) (art 2.8 lid 4).

Habitatrichtlijn

De Habitatrichtlijn heeft tot doel bij te dragen aan het waarborgen van de biologische diversiteit door het in stand houden van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (uitgezonderd vogels) op het Europese grondgebied van de lidstaten waarop de richtlijn van toepassing is. De richtlijn onderscheidt daarbij te beschermen gebieden en te beschermen soorten.

Vogelrichtlijn

De Vogelrichtlijn bestaat uit een lijst van zeldzame of bedreigde vogelsoorten. De leefgebieden en belangrijke overwinteringsgebieden voor deze soorten worden aangewezen als speciale beschermingszones (Vogelrichtlijngebieden).

³ De nadelige invloed van activiteiten buiten een Natura 2000-gebied op natuurwaarden binnen het Natura 2000-gebied.

Soortbescherming

Algemeen

De Wet natuurbescherming (Wnb) is op 1 januari 2017 in werking getreden. De wet is in de plaats gekomen van de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet. De wet is ingedeeld in hoofdstukken en kent een algemeen deel (hoofdstuk 1), delen over Natura 2000-gebieden (hoofdstuk 2), soorten (hoofdstuk 3), houtopstanden, hout en houtproducten (hoofdstuk 4), verder delen die gaan over vrijstellingen, beschikkingen en verplichtingen (hoofdstuk 5), financiële bepalingen (hoofdstuk 6), handhaving (hoofdstuk 7), overige bepalingen (hoofdstuk 8) en tot slot een beschrijving van het overgangsrecht (hoofdstuk 9) en een beschrijving van de wijziging van overige wetten (hoofdstuk 10). In navolgende paragrafen is een samenvattende beschrijving van de voor dit rapport relevante delen van de wet gegeven.

De Wnb kent een algemene zorgplicht. Deze houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen om schade aan soorten te voorkomen, ook voor soorten die niet beschermd zijn ([art 1.11, lid 1](#)). Dit houdt in ieder geval in dat handelen of nalaten van handelen dat schadelijk kan zijn zo veel mogelijk achterwege gelaten dient te worden ([art 1.11, lid 2](#)). Deze algemene zorgplicht geldt altijd en overal, met slechts als uitzondering handelingen die op grond van de Visserijwet worden uitgevoerd ([art 1.11, lid 3](#)).

Categorieën

De wet maakt onderscheid in drie categorieën van beschermde soorten, namelijk:

- Soorten Vogelrichtlijn (Wnb paragraaf 3.1)
- Soorten Habitatrichtlijn (Wnb paragraaf 3.2)
- Andere soorten (Wnb paragraaf 3.3)

Soorten Vogelrichtlijn

Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn zijn in Nederland beschermd. De soorten van artikel 1 van Vogelrichtlijn zijn alle vogelsoorten die op het Europese grondgebied van de lidstaten van de EU voorkomen. Het deel daarvan dat van nature in Nederland voorkomt, is dus beschermd ([art. 3.1 lid 1](#)).

Soorten Habitatrichtlijn

In deze categorie vallen alle in het wild levende dieren zoals genoemd in:

- bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn,
- bijlage II bij het Verdrag van Bern of;
- bijlage I bij het Verdrag van Bonn; ([art. 3.5 lid 1](#))

en (in hun natuurlijke verspreidingsgebied) planten van soorten, genoemd in:

- bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of;
- bijlage I bij het Verdrag van Bern; ([art. 3.5, lid 5](#))

Het gaat hierbij dus om meer dan alleen de soorten van de Habitatrichtlijn (namelijk ook soorten van de conventies van Bern en Bonn). Omdat echter in de Wnb paragraaf 3.2 “soorten Habitatrichtlijn” als titel heeft, wordt dit ook hier zo gebruikt om deze groep van beschermde soorten aan te duiden.

Andere soorten

Naast de soorten waarvan de bescherming op Europees niveau verplicht is gesteld, is er ook een aantal soorten op nationaal niveau beschermd. Dit is dus een “nationale kop” op de Europese bescherming. Het gaat hierbij om soorten die zeer zeldzaam en/of bedreigd zijn, en waarvan het duurzaam voortbestaan niet is verzekerd als geen beschermingsmaatregelen worden getroffen. De soorten waar het om gaat zijn opgenomen op de bijlage bij de wet ([art. 3.10, lid 1 onder a en c](#)).

Verbodsbepalingen

Ten aanzien van soorten van de Vogelrichtlijn verbiedt de wet het opzettelijk doden of vangen ([art. 3.1 lid 1](#)), het opzettelijk vernielen van nesten, rustplaatsen en eieren ([art. 3.1 lid 2](#)), het rapen of onder zich hebben van eieren ([art. 3.1 lid 3](#)) en het opzettelijk storen van vogels ([art. 3.1 lid 4](#)). Het verbod tot opzettelijk storen geldt niet in het geval de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort ([art. 3.1 lid 5](#)).

Ten aanzien van de soorten van de Habitatrichtlijn beschermde diersoorten verbiedt de wet het opzettelijk doden of vangen ([art 3.5 lid 1](#)), het opzettelijk verstoren ([art 3.5 lid 2](#)), het opzettelijk vernielen of rapen van eieren ([art 3.5 lid 3](#)) en het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen ([art 3.5 lid 4](#)). Ten aanzien van de Europees beschermde plantensoorten verbiedt de wet het opzettelijk te plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen en vernielen ([art 3.5 lid 5](#)).

Ten aanzien van de andere beschermde diersoorten geldt slechts een verbod tot het opzettelijk doden of vangen ([art 3.10 lid 1 onder a](#)) en het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen ([art 3.10 lid 1 onder b](#)). Ten aanzien van de andere beschermde plantensoorten geldt een verbod tot opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen ([art 3.10 lid 1 onder c](#)).

Gedragcodes, vrijstellingen en ontheffingen

Gedragcode

De in het voorgaande beschreven verbodsbepalingen zijn niet van toepassing op handelingen die zijn beschreven in en aantoonbaar worden uitgevoerd volgens een door de minister van LNV vastgestelde gedragscode ([art. 3.31 lid 1](#)). Het moet dan gaan om handelingen die plaatsvinden in het kader van:

- een bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- een bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of de bosbouw;
- een bestendig gebruik;
- ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

Vrijstelling

Provinciale staten en de minister van LNV kunnen vrijstelling verlenen van de verbodsbepalingen ([art 3.3 lid 2-4; 3.8 lid 2-5, 3.10 lid 2](#)). Voor zover het gaat om de hiervoor beschreven verbodsbepalingen, kan in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting een ontheffing worden verleend van de verbodsbepalingen van artikel 3.1, 3.5 en 3.10, dus ten aanzien van alle beschermde soorten. Een vrijstelling mag alleen worden verleend wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan. Deze zijn gelijk aan de voorwaarden waaronder een ontheffing verleend kan worden (zie hier onder).

Voor welke soorten een vrijstelling geldt, verschilt per bevoegd gezag (ministerie van LNV en de afzonderlijke provincies). De lijst met vrijgestelde soorten van het ministerie is alleen van toepassing op handelingen waarvoor de minister van LNV het gevoegd gezag is. Voor handelingen waarvoor gedeputeerde staten het bevoegd gezag zijn, geldt de vrijstellingslijst van de betreffende provincie. De provincie Noord-Brabant heeft een algemene vrijstelling verleend voor onderstaande soorten:

Amfibieën

- Bruine kikker
- Gewone pad
- Kleine watersalamander
- Meerkikker
- Middelste groene kikker (of bastaardkikker)

Zoogdieren

- Aardmuis
- Bosmuis
- Dwergmuis
- Dwergspitsmuis
- Egel
- Gewone bosspitsmuis
- Haas
- Huisspitsmuis

- Konijn
- Ondergrondse woelmuis
- Ree
- Rosse woelmuis
- Tweekleurige bosspitsmuis
- Veldmuis
- Vos
- Wild zwijn
- Woelrat

Ontheffing

Voor soorten waarvoor (in de betreffende provincie) geen vrijstelling geldt, moet wanneer niet volgens een gedragscode wordt gewerkt een ontheffing worden aangevraagd wanneer er een handeling wordt uitgevoerd waardoor een verbodsbepalingen van artikel 3.1, 3.5 of 3.10 van de Wnb wordt overtreden ([art 3.3 lid 1,3; 3.8 lid 1,3, 3.10 lid 2](#)). Of deze ontheffing kan worden verleend, hangt af of voldaan wordt aan de voorwaarden. De voorwaarden waaraan moet worden voldaan, verschillen per categorie.

De eerste eis die wordt gesteld, is dat er geen andere bevredigende oplossing mag zijn. Dat betekent -ook in combinatie met de in artikel 1.11 beschreven zorgplicht- dat wanneer een overtreding redelijkerwijs te voorkomen is, en ontheffing niet mogelijk is. De werkzaamheden moeten dan op zodanige wijze worden uitgevoerd dat er geen overtreding van de wet plaatsvindt. Te denken valt aan het kappen van bomen buiten het broedseizoen, of het afzetten van en het wegvangen van soorten in het werkgebied. Verder kan een ontheffing alleen worden verleend wanneer is aangetoond dat er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort. Daarnaast gelden er per categorie verschillende aanvullende voorwaarden.

Voor **soorten van de Vogelrichtlijn** kan alleen een ontheffing worden verleend in het geval van: (art 3.3 lid 4):

1. in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
2. in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
3. ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
4. ter bescherming van flora of fauna;
5. voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
6. om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan.

Voor **soorten van de Habitatrichtlijn** kan alleen een ontheffing worden verleend in het geval van: (art 3.8 lid 5):

1. in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
2. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
3. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
4. voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
5. om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben.

Voor de **andere beschermde soorten**, gelden de voorwaarden die gelden voor de overige Europees beschermde soorten aangevuld met: (art 3.10 lid 2):

1. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
2. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes of begraafplaatsen;
3. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
4. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
5. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
6. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
7. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of in het algemeen belang.

BIJLAGE B WETTELIJK KADER NNB

Ligging NNB

De NNB-gebieden staan vastgelegd en weergegeven op kaart 6 van de verordening.

Beschermingsregime

Een bestemmingsplan gelegen in het Natuur Netwerk Brabant (hierna: NNB) (art. 5.1, eerste lid verordening) dient:

- te strekken tot behoud, herstel of de duurzame ontwikkeling van ecologische waarden en kenmerken van de onderscheiden gebieden;
- regels te stellen ter bescherming van de ecologische waarden en kenmerken en houdt daarbij rekening met de overige kenmerken en waarden (waaronder de cultuurhistorische);
- te bepalen dat zolang het NNB niet is gerealiseerd, de bestaande bebouwing en de bestaande planologische gebruiksactiviteiten zijn toegelaten.

Een bestemmingsplan met de aanduiding 'NNB-ecologische verbindingszone' strekt tot de verwezenlijking van het behoud en beheer van een ecologische verbindingszone van minimaal 50 meter in bestaan stedelijk gebied en voor stedelijke ontwikkeling. Bij alle overige gebieden dient dit minimaal 25 meter te zijn (art. 11.1, eerste lid verordening). Het bestemmingsplan stelt regels om te voorkomen dat het gebied minder geschikt wordt voor de verwezenlijking, het behoud en beheer van een ecologische verbindingszone, waarbij in ieder geval (art. 11.1, tweede lid verordening):

- beperkingen worden gesteld aan stedelijke, agrarische en recreatieve ontwikkelingen;
- regels ten aanzien van het aanbrengen van oppervlakteverhardingen of verharde oppervlakten van meer van 100m², anders dan een bouwwerk.

Wanneer de ecologische verbindingszone is gerealiseerd is art. 5.1 verordening overeenkomstig van toepassing.

Waar de aanduiding 'attentiegebied NNB' staat beschreven wijst een bestemmingsplan geen bestemming aan of stelt geen regels vast die fysieke ingrepen mogelijk maken met een negatief effect op de waterhuishouding van het hierbinnen gelegen NNB (art. 12.1, eerste lid verordening). Een bovenstaand bestemmingsplan stelt regels vast ten aanzien van (art. 12.1, tweede lid verordening):

- het verzetten van grond van meer dan 100 m³ of op een diepte van meer dan 60 centimeter beneden maaiveld, voor zover geen vergunning is vereist op grond van de Ontgrondingenwet;
- de aanleg van drainage ongeacht de diepte, tenzij het gaat om vervanging van een bestaande drainage;
- het verlagen van de grondwaterstand anders dan door middel van het graven van sloten of het toepassen van drainagemiddelen, met uitzondering van grondwateronttrekkingen;
- het buiten een agrarisch bouwperceel aanbrengen van oppervlakteverhardingen of verharde oppervlakten van meer dan 100 m², anders dan een bouwwerk.

Wanneer bovenstaande regels worden toegepast dient het betrokken waterschapsbestuur te worden gehoord. Echter wanneer het werkzaamheden betreffen die behoren tot het normale beheer en onderhoud zijn de regels van art. 12.1, tweede lid verordening niet van toepassing.

Wanneer er een beoogde ruimtelijke ingreep geen invloed heeft op de waterhuishouding ter plaatse dan kan een verzoek tot wijziging van de begrenzing plaatsvinden, echter dient het betrokken waterschapsbestuur gehoord te worden voorts er gestart wordt met uitvoering, art. 12.2, eerste lid sub a en b verordening. Op bovenstaand verzoek is tevens art. 36.5 verordening van toepassing.

Nee, tenzij

Van het beschermingsregime kan afgeweken worden (art. 5.3 verordening). GS kan overgaan tot wijziging van de begrenzing van het NNB wanneer:

- er sprake is van groot openbaar belang,
- er geen alternatieve locaties buiten het NNB zijn;
- er geen andere oplossingen zijn waardoor de aantasting van het NNB wordt voorkomen,
- de negatieve effecten waar mogelijk worden beperkt en de overblijvende, negatieve effecten worden gecompenseerd (art. 5.6 verordening).

Externe werking

De provincie gaat uit van externe werking (art. 5.1, zevende lid verordening). Dit betekent dat wanneer een bestemmingsplan buiten het NNB ligt en leidt tot een aantasting van de ecologische kenmerken en waarden van het NNB, dit gecompenseerd moet worden. Het betreft aantasting anders dan door de verspreiding van stoffen in de lucht of water. De negatieve effecten moeten waar mogelijk worden beperkt en de overblijvende, negatieve effecten worden gecompenseerd.

COLOFON

QUICKSCAN FLORA EN FAUNA
FIETSPAD N625

KLANT

Provincie Noord-Brabant

AUTEUR

Aukje Beerens

PROJECTNUMMER

E07061.02132.0120

ONZE REFERENTIE

083879417 B

DATUM

15 mei 2019

STATUS

Definitief

GECONTROLEERD DOOR

Gijs Kos
Adviseur ecologie

VRIJGEGEVEN DOOR

Sandra Kemps
projectleider Ruimtelijke Ontwikkeling

Arcadis Nederland B.V.

Postbus 1018
5200 BA 's-Hertogenbosch
Nederland
+31 (0)88 4261 261

www.arcadis.com